

STUDIEGIDS

Basisopleiding
Spiritualiteit & Zingeving

2021/2022

ACADEMIE
voor Geesteswetenschappen

STUDIEGIDS

Basisopleiding
Spiritualiteit & Zingeving

2021/2022

Beste student(e),

Deze studiegids is je leidraad in het komende academiejaar. Hierin vind je alle relevante informatie over de Academie voor Geesteswetenschappen en je studie. Het onderwijs dat je bij ons volgt, leidt ontegenzeggelijk tot nieuwe inzichten.

Je kunt de Academie voor Geesteswetenschappen beschouwen als een ontmoetingsplaats: studenten leren er samen, van de docenten, van de stof en van elkaar. Deze waardevolle interactie biedt je handvaten om je eigen persoonlijke en/of beroepsmatige ontwikkelingspad te (ver)volgen.

Je zult ontdekken dat de Academie veel meer biedt dan goed en boeiend onderwijs. Wees welkom!

Ellen van Son - de Waard

Directeur Academie voor Geesteswetenschappen

Klik voor het meest actuele
studierooster van 2021/2022 op
[zaterdag](#) of [donderdag](#)

Basisopleiding Spiritualiteit & Zingeving

Jaren	1 en 2	
Leslocaties	Gerrit Rietveld College Eykmanlaan 1200 3571 KH Utrecht (hier is tevens het Onderwijs- en Studentenbureau gehuisvest)	
Lestijden	Zaterdag: Van 10:30 tot 13:00 uur Van 14:00 tot 16:30 uur Donderdag: Van 18.30 tot 21.30 uur	
Vakanties	zaterdag	donderdag
Herfstvakantie	16 oktober - 30 oktober 2021	21 oktober 2021
Kerstvakantie	25 december 2021 - 8 januari 2022	23 - 30 december 2021
Voorjaarsvakantie	19 februari - 5 maart 2022	3 maart 2022
Paaszaterdag	16 april 2022	
Meivakantie (Koningsdag)	30 april - 7 mei 2022	28 april - 5 mei 2022
Hemelvaart		26 mei 2022
Zomervakantie	9 juli - 28 augustus 2022	14 juli - 28 aug 2022

Door de eeuwen heen hebben vele religieuze, spirituele en filosofische stromingen de mens gestimuleerd om te reflecteren over de zin van het bestaan en op zoek te gaan naar de spirituele essentie, de authentieke kracht of diepere geestelijke drijfveer van ons leven.

Verschillende zingevingsvragen spelen hierbij een rol:

Wat is echt belangrijk in mijn leven? Wie ben ik? Waar haal ik inspiratie vandaan? Hoe kan ik wakker worden voor de essentie? Op welke wijze kan ik omgaan met tegenslagen? Hoe kan ik in mijn ervaring rust en ruimte creëren zodat ik mij kan verbinden met liefde en wijsheid?

In de opleiding Spiritualiteit & Zingeving gaan we verdiepend oude wijsheidsscholen, wereldgodsdiensten, filosofische systemen en mystieke tradities bestuderen en we zullen daarbij steeds een koppeling maken naar de moderne tijd, onze eigen ervaring en de verschillende zingevingsvragen.

Van harte welkom bij de opleiding **SPIRITUALITEIT & ZINGEVING**

Op deze wijze kan een persoonlijke en pluriforme levenskunst zich ontfouwen waarbij we meer bewust worden van onze levensvisie en een proces van spirituele groei kunnen ondergaan.

Ik wens je veel bezieling, enthousiasme en avontuur toe bij deze ontdekkingsreis.

Kees Voorhoeve

Tutor en docent Spiritualiteit & Zingeving

Algemene informatie

De Academie voor Geesteswetenschappen

Als onderwijsinstelling biedt de Academie voor Geesteswetenschappen deeltijdonderwijs op (post)-hbo-niveau aan voor persoonlijke en professionele ontwikkeling voor volwassenen. Wij bewegen ons in de gebieden van zingeving, spiritualiteit en wetenschap die wij hebben vertaald in een drietal tweejarige basisopleidingen:

- Spiritualiteit & Zingeving
- Transpersoonlijk & Energetisch Werken
- Verlies-, Rouw- & Stervensbegeleiding

en de volgende tweejarige beroeps- of vrije opleidingen:

- Geestelijk Begeleider
- Vrije Studierichting
- Transpersoonlijk Counselor
- Energetisch Therapeut

Inschrijven

Je kunt je via onze website aanmelden voor een basisopleiding van je keuze. Na aanmelding kijken wij naar je eerder behaalde diploma's en motivatie. Voldoe je aan onze toelatingseisen (een eerder behaald hbo-diploma en een heldere motivatie), dan word je toegelaten tot de opleiding. Mocht je niet aan de toelatingseisen voldoen of heeft de tutor naar aanleiding van je aanmelding vragen, dan wordt er contact met je opgenomen voor een persoonlijke kennismaking. Verloopt dit positief, dan ontvang je een toelatingsopdracht waarin je kunt laten zien dat je over hbo denk- en schrijfniveau beschikt. Op basis daarvan kun je alsnog worden toegelaten.

Telkens schrijf je je in voor één studiejaar. Wil je rechtstreeks toegelaten worden tot een beroeps- of vrije opleiding óf heb je behoefte aan meer informatie voordat je je wilt inschrijven, neem dan contact met ons op voor een persoonlijk gesprek.

Studieopzet

Op de Academie volg je moduleprogramma's van steeds vier avonden of vijf zaterdagen met hoor- en werkcolleges over één onderwerp. Daarnaast wordt de nodige thuisstudie gevraagd.

De studiebelasting is 700 uur per jaar. Dat is gemiddeld 15 uur per week (inclusief het volgen van de colleges) bij 46 weken per jaar. Thuisstudie is een belangrijk onderdeel van het leerproces en ook nodig om de tentamens, vaak een take-home tentamen, te maken.

Begeleiding bij je studie

Opnieuw een studie oppakken naast een baan, vrijwilligerswerk en/of een gezin vraagt om een goede inpassing in een werkweek. Vanuit de Academie voor Geesteswetenschappen krijg je daarbij ondersteuning. Iedere basisopleiding heeft een eigen tutor, die een luisterend aanspreekpunt is voor studie gerelateerde vragen. Naast de inhoudelijke modules is er in basisopleidingen ruime aandacht voor studie- en leertrajectbegeleiding. De tutoren, in samenwerking met andere docenten, begeleiden je in het studeren en de persoonlijke en professionele ontwikkeling die daardoor ontstaat.

In de beroepsgerichte opleidingen wordt naast de inhoudelijke modules de benodigde tijd ingeruimd voor leertrajectbegeleiding, supervisie, intervisie, stage en stagebegeleiding. Een eindwerkstuk of scriptie vormt de afronding van je opleiding.

Tentamens

Alle modules worden afgesloten met een tentamen, meestal in de vorm van een take-home tentamen. In de regel krijg je zes weken de tijd om een tentamen te maken. De docent krijgt zes weken de tijd om tentamens na te kijken. Gestreefd wordt naar een nakijktijd van drie weken. Tentamens zijn tien jaar geldig. Daarnaast maak je jaarlijks een portfolio als afronding van de studie- of leertrajectbegeleiding. Een take-home tentamen is een persoonlijke verwerking van de lesstof. Tijdens dit gedeelte van het leerproces kan het behulpzaam zijn om met een medestudent van gedachten te wisselen over de inhoud van je take-home tentamen. Deze vorm van uitwisseling en samenwerking stimuleren we omdat dit het wederzijdse leren stimuleert. Vermeld altijd bronnen waaruit je citeert of kennis aanhaalt. Plagiaat bij het tentamen, het overnemen van teksten van anderen en die als eigen werk presenteren, heeft gevolgen.

Evaluatie

Je wordt regelmatig gevraagd een korte digitale evaluatie van een gevolgde module in te vullen. Voor ons zijn evaluaties een belangrijke bron van informatie om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en onze accreditaties te behouden of verwerven.

Vrijstelling van modules

In overleg met de tutor is vrijstelling voor een bepaalde module mogelijk mits deze vóór aanvang van de module wordt aangevraagd. De tutor overlegt de aangevraagde vrijstelling met de directeur. Vrijstelling leidt niet tot verlaging van het verschuldigde collegegeld. Wel heb je de mogelijkheid de vrijgekomen ruimte in te vullen met een andere module uit bijvoorbeeld een andere opleiding, mits deze voor derden toegankelijk is. Overleg hierover met je tutor en geef je vrijstelling en eventueel vervangende module door via osb@academiegeesteswetenschappen.nl. Als je in deze vervangende module ook het tentamen met voldoende resultaat afrondt, wordt deze module vermeld op het diploma.

Studie-uitloop

Heb je na twee of vier lesjaren alle modules gevolgd, maar ben je nog niet klaar met je studie, omdat je nog enkele tentamens moet doen en/of de stage en/of je scriptie of stageverslag moet schrijven, dan krijg je *aansluitend* in het daaropvolgende derde of vijfde studiejaar, in de periode 1 september t/m 31 december, *eenmalig* de mogelijkheid om de resterende onderdelen af te ronden zonder dat je collegegeld hoeft te betalen.

Heb je per 1 januari de resterende onderdelen nog niet afgerond en wil je de opleiding voortzetten, dan worden kosten in rekening gebracht: € 250,- administratiekosten (altijd) en € 50,- per af te leggen tentamen, € 200,- voor scriptiebegeleiding en € 200,- voor begeleiding stage(verslag). Deze tarieven gelden ook in daaropvolgende studiejaar, totdat je opleiding is afgerond.

Studieklimaat

Ons studiekeklimaak kenmerkt zich door openheid en dialoog en is een afspiegeling van ons onderwijs omdat wij niet aan één religie of levens-beschouwing gebonden zijn. Ons studiekeklimaak wordt eerder gekenmerkt door een zoekende houding dan het vinden van

onvoorwaardelijke antwoorden op de grote vragen van het leven.

Tijdens het onderwijs leer je niet alleen van de docent maar ook van je medestudenten. Door met een open hart van en met elkaar te leren, ontstaan er hechte klassen met studenten die elkaar ondersteunen en verrijken tijdens de studie.

Langdurige ziekte

Word je tijdens het academiejaar langdurig ziek, dan bestaat de mogelijkheid je inschrijving op vertoon van een medische verklaring te beëindigen met ingang van de maand volgend op de tweede hele maand waarin je niet aan het onderwijs hebt kunnen deelnemen.

Diploma en getuigschrift

Bij een volledig afgeronde tweejarige of vierjarige opleiding wordt een diploma uitgereikt. Na afronding van een tweejarige basisopleiding (bij Spiritualiteit & Zingeving of Transpersoonlijk & Energetisch Werken) wordt een getuigschrift uitgereikt. Voor losse modules of extra cursussen/ masterclasses die niet worden afgesloten met een tentamen, toets of werkstuk, wordt op verzoek een bewijs van deelname uitgereikt.

Klassen

Een veilig leerklimaat waarin je alle medestudenten leert kennen, vinden wij belangrijk. Onze klassen hebben daarom een maximale grootte van 30 studenten. Incidenteel zullen andere studenten die door ziekte in een vorig leerjaar een module hebben gemist of die een maatwerkprogramma volgen, bij je klas aanschuiven.

Excellente academie

De Academie voor Geesteswetenschappen is begin 2017 opgericht en we streven voortdurend naar verbetering van ons onderwijs en onze organisatie.

Daartoe hebben we inspraak georganiseerd zodat iedere klas nu een klassenvertegenwoordiger heeft. Wij overleggen regelmatig met deze klassenvertegenwoordigers en nemen zo aanbevelingen mee voor het verbeteren van de organisatie.

Heb je een goed idee voor verbetering, wil je je kennis inzetten om de Academie nog excellenter te laten worden of heb je relevante externe contacten? Neem dan contact op met directeur Ellen van Son (ellen.van.son@academiegeesteswetenschappen.nl).

Klachten

Wij streven naar een klimaat waarin eventuele klachten zoveel mogelijk in onderling overleg kunnen worden opgelost. Als dit niet mogelijk blijkt, gaat de klachtenregeling in werking. Ook heeft de Academie een vertrouwens-functionaris ingesteld. Iedere klacht wordt altijd vertrouwelijk behandeld.

Privacy

Alle persoonlijke informatie die de student verstrekt, wordt door de Academie vertrouwelijk behandeld. De informatie wordt uitsluitend aangewend om de student te informeren gedurende de opleiding en om de onderwijsdiensten voor de student optimaal te laten verlopen. Bij het gebruik van persoonsgegevens is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

Geluidsopnames

Op grond van de wet op de privacy en de veiligheid van de leeromgeving zijn geluidsopnames van lessen alleen voor **persoonlijk gebruik** en mogen alleen gemaakt worden met **toestemming van alle aanwezigen**, niet alleen de docent, maar ook de studenten. Studenten en docenten

moeten **geheimhouding**

betrachten over wat er in de colleges gezegd wordt.

Met bijzondere aandacht voor lessen intervisie, supervisie, leertraject-begeleiding en autobiografisch schrijven, waarin persoonlijke zaken worden uitgewisseld. Alle opnames die beluisterd zijn dienen verwijderd te worden in verband met privacy.

Aansprakelijkheid

De Academie neemt de verplichting op zich om, naar beste inzicht en vermogen, de door haar aangeboden opleidingen te (doen) geven. Zij is echter niet aansprakelijk voor door de student geclaimde schade die verband houdt met de uitval van een docent, de inhoud van een module of roosterwijzigingen.

Leslocatie

Alle colleges worden verzorgd op het Gerrit Rietveld College (GRC) aan de **Eykmanlaan 1200, 3571 KH Utrecht**, waar tevens ons Onderwijs- en Studentenbureau gehuisvest is.

Praktische informatie

Bereikbaarheid van het Onderwijs- en Studentenbureau

Het Onderwijs- & Studentenbureau is per e-mail bereikbaar via osb@academiegeesteswetenschappen.nl. We streven ernaar om je e-mail zo snel mogelijk te beantwoorden.

Voor dringende berichten, bijvoorbeeld afwezigheid kort voor aanvang van het college, verzoeken we je een WhatsApp-bericht naar 06-40 06 01 52 te sturen. Telefonisch zijn we op dinsdag, woensdag en donderdag van 16.00 uur tot 21.00 uur en zaterdag van 11.00 uur tot 15.00 uur bereikbaar.

Afwezigheid bij het college

Ben je verhinderd voor een college, informeer dan de docent en het Onderwijs- & Studentenbureau. Ben je twee of meer keer bij een module afwezig geweest, informeer bij de docent of je een vervangende opdracht kunt krijgen. Bij enkele praktijkgerichte vakken word je bij alle colleges verwacht.

College volgen via de computer

We gaan uit van onderwijs op locatie aan de Eykmanlaan met fysieke aanwezigheid van onze studenten en docenten. In het vorige studiejaar is, door genomen COVID maatregelen van de overheid, in een aantal perioden uitgeweken naar online onderwijs. Mochten er opnieuw vanuit de overheid maatregelen uitgevaardigd worden, dan zullen we dit bijtijds kenbaar maken, onder andere via deze studiegids.

Sommige onderdelen van het onderwijsprogramma kun je in specifieke omstandigheden, na overleg met de tutor, digitaal volgen op het moment dat dit onderwijs plaatsvindt op onze fysieke locatie. Je bent dan via je computer in de les aanwezig waardoor de docent en de andere studenten jou ook kunnen zien. Er zijn echter ook onderdelen uit het onderwijsprogramma die alleen op locatie te volgen zijn.

Vragen over tentamens en cijfers

Na afloop van een module ontvang je veelal een take home tentamen. Zodra je het tentamen gereed hebt, mail je dit naar tentamens@academiegeesteswetenschappen.nl. Het Onderwijs- & Studentenbureau bewaakt het proces en zorgt dat je tentamen bij de desbetreffende docent terecht komt. Na beoordeling zal een docent je het cijfer en eventuele feedback doorgeven en draagt er zorg voor dat je cijfer in je examendossier wordt opgenomen.

Bereikbaarheid en parkeren

Het GRC (<https://www.gerritrietveldcollege.nl/>) is goed bereikbaar met **openbaar vervoer** vanaf Utrecht Centraal Station. Met de trein reis je vanaf Utrecht CS naar Station Utrecht Overvecht, waarvandaan het ongeveer 10 minuten lopen is. De bus vertrekt aan de Jaarbeurszijde op Utrecht CS. Je neemt bus 55 – richting Maartensdijk via Tuindorp Oost – vanaf perron D2. Na 13 minuten stopt deze aan de Winklerlaan en is het nog 4 minuten lopen. Kom je met de auto dan kun je gratis parkeren rondom het gebouw van het GRC.

Lestijden

De lessen beginnen **doordeweeks** om **18.30 uur** en eindigen om **21.30 uur**; op **zaterdag** beginnen de lessen 's ochtends om **10.30 uur** en eindigen om **13.00 uur**. De lessen 's middags beginnen om **14.00 uur** en eindigen om **16.30 uur**.

Wifi

De Wifi-code van het GRC is beschikbaar bij het Onderwijs- en Studentenbureau. Deze zal ook in de inschrijvingsbrief met je gecommuniceerd worden.

Opening van het gebouw

Hoewel het gebouw aan de aan de Eykmanlaan doordeweeks de hele dag open is, huren wij het gebouw vanaf **17.30 uur** voor onze onderwijsactiviteiten. Eerder gebruik ervan voor bijvoorbeeld intervisie is helaas niet mogelijk. Op zaterdag opent de locatie om **10.00 uur**.

Vele handen maken licht werk

Als Academie hebben we met regelmaat taken die je als vrijwilliger in kunt vullen, bijvoorbeeld klassenvertegenwoordiging, artikelen schrijven en andere meer incidentele activiteiten. Voor deze vrijwilligersactiviteiten krijg je in ruil toegang tot een Capita Selecta-cursus naar keuze.

Wij hebben geen facilitaire dienst die de inrichting/opstelling van de tafels en stoelen in de door de docent gewenste opstelling zet. We willen je dan ook vragen of je samen met je studiegenoten de docent wil ondersteunen bij het inrichten van het lokaal. En na de les de **tafels en stoelen wil terugzetten** zoals je ze hebt aangetroffen, het bord schoonvegen, en eventueel klein afval in de prullenbak doen. Dankjewel!

Disclaimer studiegids Academie jaar 2021/2022

Aan de inhoud van de studiegids van de Academie voor Geesteswetenschappen voor het academische jaar 2021-2022 is grote zorg besteed. Tussentijds kunnen echter wijzigingen optreden, wanneer bijvoorbeeld wetswijzigingen, wijzigingen in de regels van de Academie of kabinetsmaatregelen met betrekking tot landelijke of mondiale crisissen worden doorgevoerd. Deze wijzigingen zullen telkens in deze studiegids worden opgenomen.

Vragen of opmerkingen

Heb je vragen, suggesties of opmerkingen over deze studiegids? Stuur een e-mail naar osb@academiegeesteswetenschappen.nl en laat ons weten wat je is opgevallen.

Datum laatste wijziging	7 februari 2021
Versie	1
Gewijzigd door	AH
Wijzigingen doorgevoerd	Nieuw studiejaar

Leerlijnen

Zingeving

Naast reflecteren over de zin van ons leven, kunnen wij door iets aan de wereld te geven of te ontvangen zin in ons leven ervaren. In deze modules komen verschillende referentiekaders voor zingeving aan de orde zoals religie, humanisme en spirituele stromingen. Daarnaast wordt ingegaan op filosofische en psychologische inzichten, met bijzondere aandacht voor de logotherapie van Viktor Frankl.

Spiritualiteit

Spiritualiteit lijkt te verschijnen waar geconstitueerde religie verdwijnt. In de module 'Filosofen over Spiritualiteit en Zingeving' wordt aandacht besteed aan het begrip spiritualiteit binnen een geseculariseerde samenleving en de samenhang met filosofie. Om een ruimer inzicht in de eigen levensloop en thematiek te verkrijgen, maakt de student kennis met de spirituele autobiografie in de module 'Biografie als ontwikkelingsweg': via de methodiek van het autobiografisch schrijven worden fragmenten van de eigen levensweg en die van anderen onderzocht vanuit het perspectief van zingeving en spiritualiteit.

Filosofie

Een kennismaking met de grote denkers uit de westerse filosofie en de grondideeën en thema's die voor zingeving een bijzondere relevantie hebben – waaronder Plato's Ideeënleer en het neoplatonisme, Aristoteles, Kant, James en Wittgenstein en de metafysica. Er wordt gewerkt aan zelfreflectie en het onderzoeken van een eigen standpunt ten aanzien van filosofische, ethische en zingevingsvragen.

Wereldgodsdiensten en mystiek

In deze modules wordt kennis en inzicht geboden in enkele kenmerken van grote wereldreligies: ontstaan, geschriften, godsbeeld, mens-beeld en vieringen. De religies worden ook gezien in hun onderlinge relatie en hun verschillen/overeenkomsten. Bijzondere aandacht wordt besteed aan mystieke tradities en waar deze elkaar raken.

Westerse esoterie en spirituele stromingen

Over de grote lijnen van de geschiedenis van de westerse esoterie en de essentie van het esoterisch gedachtegoed. Bijzondere aandacht is er voor het esoterisch christendom (de Nag Hammadi- en Hermetische geschriften). Ook de daaraan verwante stromingen komen aan bod: de alchemie, de theosofie, de antroposofie, rozenkruisbeweging en de vrijmetselarij.

Psychologie en spirituele ervaringen

In deze modules wordt feitelijke kennis en inzicht geboden in enerzijds de verschillende psychologische stromingen zoals de biologische, de leertheoretische, de humanistische en de systeemtheoretische benadering.

Daarnaast wordt de menselijke levensloop van baby tot volwassene behandeld waarbij aandacht wordt gegeven aan de normale ontwikkeling én de invloeden vanuit de omgeving op die ontwikkeling en het ontstaan van achterstandssituaties. De student verdiept zich daarnaast ook in de religieuze ervaring en bijzondere bewustzijnstoestanden, waarbij met name de benaderingen van Jung, Assagioli en William James aan bod komen.

Sociologie en metafysica

Sociologie is de wetenschap die bestudeert hoe in onze samenleving alles met elkaar verbonden is; die wetenschap roept ook veel spirituele vragen op. Zowel oude wijsheidstradities als nieuwe inzichten vanuit de kwantumfysica en de neurologie kunnen hierbij helpen.

Ethiek

De ethische vraag over goed en kwaad wordt vaak in verband gebracht met de religieuze vraagstelling van heil-onheil, of de maatschappelijke vraagstelling van rechtvaardigheid. Studenten maken kennis met de wijze waarop de grote wereldgodsdiensten en seculiere tradities deze vragen beantwoorden. Men krijgt inzicht in de overeenkomsten en verschillen binnen de verschillende tradities en de redenen daarvoor.

Parapsychologie en nieuwe wetenschap

Over het wetenschappelijk onderzoek naar bijzondere menselijke ervaringen en waarnemingsvormen die niet met de normale zintuiglijkheid te verklaren zijn: telepathie, helderziendheid, telekinese, de bijna-doodervaring (bde) en synchroniciteit. Bekeken wordt of deze ervaringen al

of niet in te passen zijn in het natuurwetenschappelijk denken en wat zij kunnen betekenen voor het dagelijks leven. Daarnaast biedt kennis over nieuwe wetenschappen zoals de quantumfysica, de systeemtheorie en het bewustzijns-onderzoek stof tot nadenken over de beperktheid van ons huidige wetenschappelijke paradigma en leert de student nieuwe denkwijzen te hanteren.

Persoonlijke ontwikkeling

In de studiebegeleiding staat de persoonlijke ontwikkeling en het leerproces centraal waarbij kennis en inzichten uit de verschillende modules worden geïntegreerd. In deze module wordt aandacht besteed aan het verrijken en verdiepen van de eigen levensvisie, zingeving en levenskunst en kan op een pluriforme wijze een proces van spirituele groei zich ontplooiën.

Modules

EERSTE JAAR

Wie is de mens?

Doelstellingen

Docenten: Kees Voorhoeve MA, Drs. Ir. Ellen van Son – de Waard

Kennis	Kennis en inzicht verkrijgen over de betekenis van verschillende mensbeelden in de transpersoonlijke psychologie, filosofie, religie en spiritualiteit.
Vaardigheden	Oefenen met meditatie, reflectie en dialoog gericht op het ervaren van de betekenis van de besproken mensbeelden.
Persoonlijke ontwikkeling	Verdiepend proces ondergaan met betrekking tot verhelderen en vertolken van eigen ontwikkeling en levensvisie ten aanzien van de betekenis van de besproken mensbeelden.

Inhoud	Werkcolleges, oefenvormen, dialoog en opdrachten.
Werkvorm	Take-home tentamen.
Toetsvorm	Reader met artikelen.
Literatuur	Werkcolleges, oefenvormen, dialoog en opdrachten.
Contacturen	12,5
Toehoorders	Deze module staat open voor studenten van andere studierichtingen.

Modules

EERSTE JAAR

Westerse filosofie

Docent: Dr. Hein van Dongen

Doelstellingen

Kennis	De student verkrijgt kennis en inzicht in de elementaire vragen en begrippen van de wijsbegeerte.
Vaardigheden	De student oefent een onbevangen manier van denken en waarnemen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student ondergaat een reflectief proces met betrekking tot verhelderen en vertolken van de betekenis van elementaire vragen en begrippen uit de filosofie en belangrijke filosofische stromingen in relatie tot eigen ervaringen en levensvisie.

Inhoud	Een overzicht van de hoofdlijnen van de westerse filosofie. Er worden grondideeën en thema's uit de wijsbegeerte behandeld die voor de studierichting een bijzondere relevantie hebben. Inhoud van de lessen: (1) Plato, Aristoteles en Plotinus (2) Rationalisme en empirisme (3) Kant, Wittgenstein en Kuhn - taalfilosofie en wetenschapsfilosofie (4) De levensfilosofie en de fenomenologie.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege.
Toetsvorm	Take-home tentamen.
Literatuur	Bor, J. (2014). <i>De verbeelding van het denken</i> (red.) Amsterdam: Atlas-Contact. Of Störig, H.J. (2000). <i>Geschiedenis van de filosofie</i> . Amsterdam: Het Spectrum.

Modules

EERSTE JAAR

Studiebegeleiding

Docenten: Robert te Pas

Doelstellingen

Kennis

De student is in staat kennis, inzicht en ervaringen uit de verschillende modules en diverse levensbeschouwelijke bronnen te integreren en kan daarbij de begripsverheldering, betekenisgeving en bestaansverheldering verdiepen.

Vaardigheden

De student is in staat zich bewust te worden van het eigen leerproces, motivatie en ontwikkeling en kan indien nodig het studieproces positief bijsturen.
De student kan dit verstaan, duiden en mondeling en schriftelijk vertolken wat bij de integratie van de modules en betekenisgeving een belangrijke rol speelt.

Persoonlijke ontwikkeling

De student wordt zich bewust van het leerproces en de zelfstudie, ontdekt hoe kennis en inzichten gekoppeld kan worden aan de ervaring en hun studievoortgang.
De student reflecteert op de eigen levensbeschouwing en kan daarbij posities bepalen inzake existentiële, spirituele en ethische vragen en is in staat diverse competenties te integreren. Op deze wijze kan de student de thematiek van spiritualiteit en zingeving in de levensvisie en het dagelijkse leven verhelderen, vertolken, verantwoorden en vormgeven.

Inhoud

Gedurende het studiejaar krijgt de student vijf hele dagen studiebegeleiding en wordt op deze wijze ondersteund bij het persoonlijke en professionele leerproces. De student wordt met diverse werkvormen uitgenodigd te reflecteren op de lesstof uit inhoudelijke modules en op de manier waarop het menszijn hierdoor wordt beïnvloed en verrijkt. Zo wordt geleerd kennis en inzichten kritisch te analyseren en met elkaar in verband te brengen, en wordt ontdekt hoe deze gekoppeld kan worden aan de eigen ervaring en het leerproces.

Speciale aandacht is er voor het vergroten van professionele schrijfvaardigheden, gericht op het maken van de take-home tentamens. Door deze ondersteunende en verdiepende studiebegeleiding kunnen integratie van de stof en persoonlijke groei bevorderd worden.

Modules

EERSTE JAAR

Studiebegeleiding

Vervolg

Docenten: Robert te Pas

Werkvorm

Werkcolleges, Socratische dialoog, meditatievormen, spelvormen, opdrachten, schrijf oefeningen, intervisie en individuele gesprekken.

Toetsvorm

De student stelt aan de hand van deze bijeenkomsten een portfolio samen, dat de basis vormt voor een gesprek met de studiebegeleider aan het einde van het studiejaar.

Literatuur

De literatuur wordt tijdens het academiejaar bekendgemaakt.

Modules

EERSTE JAAR

Sociologie en metafysica

Docent: Dr. mr. Fons Dekkers

Doelstellingen

Kennis	De student krijgt kennis van grondbegrippen en systematiek van de sociologie. Rationeel-wetenschappelijke sociologische concepties met betrekking tot menselijke organisaties, relaties en interacties worden bestudeerd in het perspectief van oude wijsheids-tradities, esoterie en metafysica.
Vaardigheden	De student leert rationeel en intuïtief omgaan met deze kennis teneinde allerlei verhoudingen en situaties waar nodig vanuit dit helikopter-perspectief te kunnen duiden en benaderen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student ontdekt de koppeling tussen sociaalwetenschappelijke concepties en inzichten vanuit metafysische beschouwing en de aanknopingspunten die dit biedt voor verrijkende reflectie op het dagelijks leven.

Inhoud	De student maakt kennis met een sociologische wijze van waarnemen en denken, waarbij de samenhang tussen sociologische, psychologische, biologische, filosofische en religieuze paradigma's wordt toegelicht. Zo leert de student creatief reflecteren op godsdienstige, spirituele, ethische of ideologische inzichten en overtuigingen. In dit opzicht kan het functioneren van organisaties, groepen en relaties beter begrepen worden, evenals de eigen missie en positie in de samenleving. De student leert verbanden te zien tussen uiteenlopende rolpatronen en paradigma's. Begrippen als tijd, bewustzijn en lotsbestemming krijgen daarbij bijzondere aandacht.
Werkvorm	Hoorcolleges, discussie, opdrachten.
Toetsvorm	Take-home tentamen.

Modules

EERSTE JAAR

Sociologie en metafysica

Vervolg

Docent: Dr. mr. Fons Dekkers

Literatuur

Wijsman, E. (2017). Psychologie en Sociologie. Groningen/Houten: Noordhoff.

Aanbevolen:

Weenink, D. e.a. (2017). Samenlevingen. Groningen/Houten: Noordhoff.

Laszlo, E. (2004). Kosmische visie. Deventer: Ankh-Hermes.

Sheldrake, R. (2017). Science and Spiritual Practises. London: Hodder and Stoughton.

McTaggart, L. (2011.) De verbinding. Deventer: Ankh-Hermes.

Dale, C. (2010). Het subtiele lichaam. Haarlem: Altamira.

Modules

EERSTE JAAR

Filosoferen over spiritualiteit en zingeving

Docent: Drs. Lydia Meiling

Doelstellingen

Kennis	De student verkrijgt inleidende kennis en inzicht in de begrippen spiritualiteit, mystiek, zingeving en verwante stromingen met behulp van het gereedschap dat de filosofie ons aanreikt.
Vaardigheden	De student doordenkt en verwoordt waar de begrippen spiritualiteit, mystiek en zingeving zoal naar kunnen verwijzen, zowel in bestaande tradities als in de eigen ervaring.
Persoonlijke ontwikkeling	De student heeft inzicht in eigen spirituele bronnen van zingeving en ontwikkelt het vermogen tot herijking daarvan.

Inhoud	Spiritualiteit lijkt vandaag een containerbegrip geworden. Er zijn vele al dan niet religieuze tradities, leerscholen en meditatievormen die zich laten duiden als spiritueel of mystiek. De student leert met behulp van de filosofie vat te krijgen op de inhoud van de begrippen en op verschillende scholen en vormen van historische en hedendaagse spiritualiteit. De student schenkt daarbij ook aandacht aan de relatie rationaliteit en spiritualiteit. Tijdens het laatste colleges leert de student de verbinding te leggen naar het persoonlijke ervaren van zingeving. Er wordt stil gestaan bij een paradox: betekenisgeving komt enerzijds pas op gang als de mens de ervaring herkent vanuit een herhaling en anderzijds komt betekenisgeving tot stand wanneer de mens zich laten meevoeren in de onzekerheid van de ervaring.
Werkvorm	Interactief hoorcollege.
Toetsvorm	Take-home tentamen met keuze uit verschillende vragen.
Literatuur	Roothaan, A. (2007). <i>Spiritualiteit begrijpen. Een filosofische inleiding</i>. Amsterdam: Uitgeverij Boom. Alma, H. (2020). <i>Het verlangen naar zin. De zoektocht naar resonantie in de wereld</i>. Utrecht, Ten Have. Reader die tijdens het college wordt uitgedeeld.

Modules

EERSTE JAAR

De biografie als ontwikkelingsweg

Docent: Drs. Arianne Collée - Lieke Deelstra

Doelstellingen

Kennis	De student krijgt een ruimer inzicht in de eigen levensloop en thematiek en die van medestudenten, krijgt basiskennis over de wetmatigheden en ontwikkelingsfasen in de 'normale' biografie en spiritueel georiënteerd biografie-onderzoek, alsmede basale kennis van de methodiek van het autobiografisch schrijven (m.n. die ontwikkeld is door W. Soer – zie literatuur).
Vaardigheden	De student wordt vaardig in het 'ondergaan' van de methodiek van het autobiografisch schrijven en in het - op basale wijze – schrijvend onderzoeken van de eigen biografie.
Persoonlijke ontwikkeling	De student krijgt door het schrijvend onderzoeken van de eigen biografie (en de eigen thematieken op o.m. het gebied van zingeving en spiritualiteit) een ruimer perspectief op de eigen levensloop en meer inzicht in de samenhang in de eigen biografie, maar is er ook de mogelijkheid om tot verwerking en meer acceptatie van het nodige te komen.

Inhoud	De student beschrijft/onderzoekt tijdens de werkcolleges fragmenten uit de eigen biografie en luistert naar die van medestudenten. Er is vanuit spiritueel perspectief aandacht voor de biografie als ontwikkelingsweg en zingeving in de biografie. Er is aandacht voor het toepassen van de methodiek van het autobiografisch schrijven.
Werkvorm	Voorname werk- en incidenteel hoorcollege.
Toetsvorm	Presentieplicht, opdrachten, take-home tentamen.
Literatuur	Soer, W. (2013). <i>Autobiografisch schrijven. Waar wij het over hebben wanneer wij het over ons leven hebben</i> . Zeist: Uitgeverij Christofoor, 305 blz.

Modules

EERSTE JAAR

Kabbala

Docent: Drs. Ewald Wagenaar

Doelstellingen

Kennis	De student maakt kennis met de kabbalistische levensboom, sefirot, paden, driehoeken en de betekenis kether, tiferet, yesod en malchut in het bijzonder. De levensboom wordt als hulpmiddel gebruikt om gericht over zichzelf na te denken.
Vaardigheden	De student werkt door te oefenen met de levensboom aan het beschrijven van aspecten van het eigen leven. Daarbij wordt aangesloten op de eigen biografie.
Vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling	De student ontwikkelt aanvullend inzicht in de eigen persoonlijkheids-, karakter- en zielestructuur door het praktisch toepassen van de theorie op de eigen situatie.

Inhoud	De kabbalistische levensboom biedt een eeuwenoud model voor hoe vanuit het niets alles ontstaat. Het beschrijft de scheppingsfasen van alles wat is. Het is een goed hulpmiddel om gericht over jezelf na te denken. We gaan aan de hand van de levensboom onderzoeken hoe het eigen leven eruit ziet. Daarbij gaan we de 10 sefirot van de levensboom per drietal bij langs, alsmede kijken we naar de vier elementen aarde, water, lucht en vuur. We doen dat met behulp van verschillende technieken: inleidingen, geleide meditaties, zelfobservatie, creatieve werkvormen zoals tekenen en schrijven en uitwisseling.
Werkvorm	Interactieve hoor- en werkcolleges.
Toetsvorm	Reflectieverslag, na de lessen thuis te maken.
Literatuur	Fortune, D. (2001). <i>De mystieke kabbala</i> . Amsterdam: Schors Alternatieven worden in de les besproken.

Modules

EERSTE JAAR

Zingeving in perspectief

Docent: Dr. Job Smit

Doelstellingen

Kennis	De student leert dimensies en aspecten van zingeving kennen en hoe deze samenhangen. Het gaat om de relationele, hermeneutische, spirituele en functionele dimensies van zingeving en de psychologische, narratieve en ethische aspecten ervan. De student krijgt inzicht in de wijze waarop dit alles samenhangt en het belang dat met zingeving gediend is.
Vaardigheden	De student leert zijn/haar werk als geestelijk begeleider te verantwoorden naar derden door het schrijven van een beargumenteerd persoonlijk zingevingprofiel.
Persoonlijke ontwikkeling	De student reflecteert op het doel dat hij/zij met geestelijke begeleiding heeft en daarmee op zijn/haar innerlijke motivatie. Hij/zij leert andere zingevingprofielen dan die van hem/haar zelf te begrijpen, duiden en waarderen en wordt gestimuleerd om vanuit eigen en andermans praktijken op de theoretische vragen te blijven reflecteren.

Inhoud	De inhoud van de module wordt gevormd door de stapsgewijze introductie van een omvattend zingevingconcept, waarbij teruggegrepen wordt op een aantal bestaande wetenschappelijke publicaties en officiële documenten. Tevens wordt aandacht gegeven aan de wijze waarop zingeving in het leven concreet gestalte krijgt.
Werkvorm	Interactief hoorcollege en reflectieve opdrachten met bespreking.
Toetsvorm	Essay.
Literatuur	Smit, J. (2015). <i>Antwoord geven op het leven zelf</i>. Delft: Uitgeverij Eburon, pag. 63 - 120. Aanbevolen: Lange, F. (2021). <i>Eindelijk volwassen</i> (1^e editie). Have, Ten. Rijksen, H. & Van Heijst, A. (1999). <i>Levensvragen in de hulpvraag</i>. Eindhoven: Uitgeverij Damon, pag. 7- 62.

Modules

EERSTE JAAR

Westerse religies

Docent: Drs. Philippe van Heusden

Doelstellingen

Kennis	De student verwerft kennis van de elementaire kenmerken van het Jodendom, het Christendom en de Islam in hun historische en hedendaagse gestalten en beleving.
Vaardigheden	De student leert de onderlinge relaties tussen deze drie abrahamitische godsdiensten en hun verschillen/ overeenkomsten op waarde schatten.
Persoonlijke ontwikkeling	In wisselwerking met de drie godsdiensten leert de student de eigen levensbeschouwelijke visie en praktijk op een samenhangende, onderbouwde en verstaanbare manier te verwoorden of daar een eerste aanzet toe te geven.

Inhoud	Van de drie godsdiensten worden in vogelvlucht de volgende aspecten aan de student aangeboden: (1) Oorsprong en geschiedenis, (2) God, (3) Mens, (4) Geluk, (5) Feesten en (6) Organisatie.
Werkvorm	Interactief hoorcollege.
Toetsvorm	Take-home tentamen.
Literatuur	Partridge, C. (red.) en Leussink, J. (co-auteur). (2005). <i>Handboek van de Wereldgodsdiensten</i>. Kampen: Uitgeverij Kok, blz. 10-35, 265-310, 311-355, 356-393 en 435-455. Let op: dit boek kan moeilijk verkrijgbaar zijn. In dat geval is er van de aangegeven bladzijden voor een kleine vergoeding ook een PDF beschikbaar.

Modules

EERSTE JAAR

Westerse Esoterie

Docent: Drs. Jacob Slavenburg

Doelstellingen

Kennis	De student maakt kennis met de esoterische traditie in de oudheid binnen en buiten het christendom.
Vaardigheden	De student leert open en kritisch reflecteren ten aanzien van uitgangspunten en uitingvormen van de westerse esoterie.
persoonlijke ontwikkeling	De student ondergaat een verdiepend proces m.b.t. de betekenis van de esoterische traditie in relatie tot eigen ervaringen en levensvisie.

Inhoud	De student maakt onder meer kennis met het joodse christendom, de gnostiek, de Egyptische en Griekse mysteriën.
Werkvorm	Interactief hoorcollege.
Toetsvorm	Take-home opdracht.
Literatuur	Slavenburg, J. (2017). <i>Reis langs de mysteriën</i> . Zutphen: Walburg Pers.

Modules

EERSTE JAAR

Oosterse filosofie

Docent: Prof. dr. Paul van der Velde

Doelstellingen

Kennis	De student krijgt voeling met de specifieke karakteristieken van een aantal vormen van Oosterse filosofie en verwerft inzicht in een aantal kernbegrippen uit de filosofie van met name Hindoeïsme en Boeddhisme. Tevens zal waar gewenst aandacht worden besteed aan Chinese visies op het universum. We zullen zeker ook bekijken hoe westers esoterisch gedachtegoed heeft bijgedragen aan de moderne beeldvorming van Aziatische filosofieën.
Vaardigheden	Open en kritische reflectie ten aanzien van de Indiase en Chinese filosofie.
Persoonlijke ontwikkeling	Verdiepend proces ondergaan m.b.t. verhelderen en vertolken van eigen ontwikkeling en levensvisie ten aanzien van de betekenis van de besproken kernbegrippen uit de oosterse filosofie.

Inhoud In de module komen aan bod: het gedeelde begrippenkader van de Indiase filosofie, centrale begrippen uit de hindoeïstische filosofie zoals het Vedische gedachtegoed en zaken als atman en brahman. Wat het boeddhisme betreft gaat de aandacht uit naar de verschillende scholen en hun interpretaties van de dharma van de Boeddha.

Werkvorm Interactief hoorcollege.

Toetsvorm Take-home tentamen.

Literatuur Dijkstra, M. (2016). *Basisboek Oosterse filosofie*, Leusden: ISVW Uitgevers.

Aanbevolen:
Van der Velde, P. (2021). *In de huid van de Boeddha*. Balans: Amsterdam

Modules

EERSTE JAAR

Spiritualiteit en mystiek

Doelstellingen

Docent: Kees Voorhoeve MA

Kennis	De student verkrijgt kennis en inzicht over de betekenis van spiritualiteit in relatie tot de mystieke weg.
Vaardigheden	De student oefent met meditatie, reflectie en dialoog, gericht op het ervaren van de uitgangspunten en fases van de mystieke weg.
Persoonlijke ontwikkeling	De student ondergaat een verdiepend proces m.b.t. verhelderen, vertolken en verantwoorden van de betekenis van mystiek in relatie tot eigen ervaringen en levensvisie.

Inhoud	Tijdens de werkcolleges krijgt de student de uitgangspunten en kenmerken van spiritualiteit en mystiek aangeboden. Aan de hand van voorbeelden uit onder andere het boeddhisme en christelijke mystiek krijgt de student uitleg over de fases van de mystieke weg en oefent de student met enkele basisprincipes van mystiek zoals aandacht, aanwezigheid, ruimte, loslaten en overgave.
Werkvorm	Werkcolleges, oefenvormen, dialoog en opdrachten.
Toetsvorm	Take-home tentamen.
Literatuur	Hartzema, R. (2014). <i>Vrij en onbezorgd, de hart-essentie van het boeddhisme</i> . Drempt: Uitgeverij Karnak. Lens, P. (2011). <i>God diep in mij. Een weg naar innerlijke vrede met Meister Eckhart</i> . Gent: Uitgeverij Carmelitana. Reader met artikelen.

Modules

TWEDE JAAR

Grenservaringen

Docent: Dr. Hein van Dongen

Doelstellingen

Kennis

Grote groepen mensen rapporteren ervaringen waarin zij (spontaan of gezocht) grenzen overschrijden (tijd, ruimte, lichaam, geboorte, dood, ego, en meer). De student maakt in deze module kennis met die grote variëteit van grenservaringen en de verschillende daaraan gekoppelde bewustzijnsposities. De benadering is fenomenologisch (wat maken mensen mee) en wetenschappelijk (wat kan hierover vanuit de wetenschap worden gezegd, wat niet, en waarom). Bovendien wordt ingegaan op positief en negatief transformerende, en op klinische aspecten van deze ervaringen.

Vaardigheden

De student leert grensoverschrijdende ervaringen herkennen, en wordt geleerd dat en hoe verschillende van deze ervaringen samenkomen en overlappen. Die vaardigheid draagt bij aan het leren duiden van deze ervaringen. Dat is een belangrijke vaardigheid omdat grensoverschrijdende ervaringen mensen existentieel kunnen raken.

Persoonlijke ontwikkeling

Wat in deze module geleerd wordt, bevordert (hernieuwd) zelfonderzoek. In de module brengt de student (beperkt) ook persoonlijke ervaringen in, waardoor de deelnemers aan deze module tevens leren van medestudenten.

Inhoud

In deze module worden systematisch en achter elkaar verschillende grensoverschrijdende ervaringen besproken aan de hand van casuïstiek en wetenschappelijk onderzoek.

Werkvorm

Hoor- en werkcollege met mogelijkheid tot discussie en inbreng van eigen casuïstiek. Het geheel wordt gepresenteerd vanuit powerpoint met schema's, afbeeldingen en korte filmpjes.

Toetsvorm

Het schrijven van een reflectie-verslag als take-home tentamen.

Modules

TWEEDE JAAR

Grenservaringen

Vervolg

Docent: Dr. Hein van Dongen

Literatuur

- Broughton, R.S. (1995). *Parapsychologie. Een wetenschap in beweging*. Deventer: Ankh Hermes.

Aanbevolen achtergrondinformatie bij de colleges:

- Download 'documentatie' op www.parapsy.nl
- Broughton, R.S. (1995). *Parapsychologie. Een wetenschap in beweging*. Deventer: Ankh Hermes.
- Dongen, H. van (1994). *Para? Normaal!.* Deventer: Ankh Hermes.

YouTube: de interviews van Jeffrey Mishlove met vele toonaangevende onderzoekers in dit werkveld. Zie: Jeffrey Mishlove, Thinking allowed.

Powerpoints en aanvullende actuele artikelen worden in de module per e-mail verstrekt.

Modules

TWEDE JAAR

Existentialfilosofie

Docent: Dr. Heleen Torringa

Doelstellingen

Kennis	De student maakt kennis met Sartres existentialisme over vrijheid en verantwoordelijkheid. Daarnaast maakt de student kennis met 'de vrije wil-discussie' uit de huidige tijd. Met deze kennis reflecteert de student op de vraag wat posities in de vrije wil-discussie betekenen voor het begeleiden van mensen met levensvragen.
Vaardigheden	De student leert individuen en groepen in veranderings- en groeiprocessen te begeleiden met het oog op ontwikkeling, verandering en groei in humaniteit en spiritualiteit (zie beroepscompetenties SKGV).
Persoonlijke ontwikkeling	De student bepaalt positie inzake existentiële, spirituele en ethische vragen, om op een integere en verantwoorde manier anderen tegemoet te kunnen treden (zie beroepscompetenties SKGV).

Inhoud	Volgens existentialist Jean-Paul Sartre uit de 20e eeuw ben je als mens wat je kiest te zijn op elk moment. Door die bestaanskeuze zijn mensen verantwoordelijk voor wat ze doen. Deze opvatting wordt wel omschreven als geloof in het bestaan van 'de vrije wil'. Je bent weliswaar slechts vrij binnen variabelen van de wereld waarin je bent 'geworpen', maar evengoed actief betrokken in allerlei persoonlijke projecten. In de huidige neurowetenschap is de vrije wil een illusie. 'Wij zijn ons brein'. Dit perspectief is onderdeel geworden van een eeuwenoude vrije wil-discussie. Wat betekenen posities in de vrije wil-discussie voor het begeleiden van mensen met levensvragen? Levensvragen waarin vrijheid en verantwoordelijkheid een grote rol spelen.
Werkvorm	Hoorcolleges met ruimte voor het maken/bespreken van opdrachten en voor interactie.
Toetsvorm	Het maken van essayvragen in een take-home tentamen.
Literatuur	Artikelen. Er worden artikelen door de docent gedeeld met de deelnemers.

Modules

TWEDE JAAR

Studiebegeleiding

Docenten: Kees Voorhoeve MA

Doelstellingen

Kennis

De student is in staat kennis, inzicht en ervaringen uit de verschillende modules en diverse levensbeschouwelijke bronnen te integreren en kan daarbij de begripsverheldering, betekenisgeving en bestaansverheldering verdiepen.

Vaardigheden

De student is in staat zich bewust te worden van het eigen leerproces, motivatie en ontwikkeling en kan indien nodig het eigen studieproces positief bijsturen.
Het verstaan, duiden en mondeling en schriftelijk vertolken speelt bij de integratie van de modules en betekenisgeving een belangrijke rol.

Persoonlijke ontwikkeling

De student wordt zich bewust van het eigen leerproces en zelfstudie, en ontdekt hoe kennis en inzichten gekoppeld kunnen worden aan de ervaring en de studievoortgang.
De student reflecteert op de eigen levensbeschouwing en kan daarbij posities bepalen inzake existentiële, spirituele en ethische vragen en is in staat diverse competenties te integreren. Op deze wijze kan de student de thematiek van spiritualiteit en zingeving in de eigen levensvisie en het dagelijkse leven verhelderen, vertolken, verantwoorden en vormgeven.

Inhoud

Gedurende het studiejaar worden vijf hele dagen besteed aan studiebegeleiding. Op deze wijze wordt de student ondersteund bij het persoonlijke en professionele leerproces. De student wordt met diverse werkvormen uitgenodigd te reflecteren op de lesstof uit inhoudelijke modules en op de manier waarop menszijn hierdoor wordt beïnvloed en verrijkt. Zo wordt geleerd kennis en inzichten kritisch te analyseren en met elkaar in verband te brengen, en te ontdekken hoe deze gekoppeld kunnen worden aan de eigen ervaring en het leerproces. Speciale aandacht is er voor het vergroten van professionele schrijfvaardigheden, gericht op het maken van de take-home tentamens. Door deze ondersteunende en verdiepende studiebegeleiding kunnen integratie van de stof en persoonlijke groei bevorderd worden.

Modules

TWEEDE JAAR

Studiebegeleiding

Vervolg

Docenten: Kees Voorhoeve MA

Werkvorm	Werkcolleges, Socratische dialoog, meditatievormen, spelvormen, opdrachten, schrijf oefeningen, intervisie en individuele gesprekken.
Toetsvorm	De student stelt aan de hand van deze bijeenkomsten een portfolio samen, dat de basis vormt voor een gesprek met de studiebegeleider aan het einde van het studiejaar.
Literatuur	De literatuur wordt tijdens het academiejaar bekendgemaakt.

Modules

TWEDE JAAR

Jungiaanse psychologie

Docent: Dr. Tjeu van den Berk

Doelstellingen

Kennis	De student maakt kennis met en krijgt inzicht in de grondbegrippen van de psychologie van Carl Gustav Jung. De student leert deze begrippen aan en plaatst ze in de context van andere psychologiën, bijvoorbeeld die van Freud en van meer huidige stromingen.
Vaardigheden	De student past deze begrippen toe in de analyse en interpretatie van beelden en teksten met een symbolisch gehalte, bijvoorbeeld in kunstproducten. De student past deze begrippen toe in de analyse en interpretatie van een therapeutische casus.
Persoonlijke ontwikkeling	De student past deze begrippen toe op het eigen individuatieproces en dat van anderen. Vanuit deze begrippen kan de student positie bepalen inzake existentiële, spirituele en ethische kwesties.

Inhoud	De belangrijkste grondbegrippen die aan de orde komen, zijn: collectief onbewuste, archetype, complex, het numineuze, synchroniciteit, actieve imaginatie en cryptomnesie.
Werkvorm	Interactief hoorcollege.
Toetsvorm	Take-home tentamen met vragen die betrekking hebben op bovengenoemde gebieden van kennis, vaardigheden en persoonlijke ontwikkeling.
Literatuur	Berk, T. van den (2009). <i>Eigenzinnig kunstzinnig. De visie van Carl Gustav Jung op kunst</i> . Zoetermeer: Meinema-Pelckmans.

Modules

TWEDE JAAR

Zingeving bij ouderdom en verlies

Docent: Lieke Deelstra

Doelstellingen

Kennis	De student verwerft kennis en inzicht betreffende de levensfasen van de mens, en de verschillende fasen in het sterven. De student krijgt inspiratie t.a.v. het narratief begeleiden door middel van mythische sprookjes en beelden, en oefent met methodieken om zinvinding en zinbeleving te vinden in de ouderdomsfase.
Vaardigheden	De student past zelfreflectie toe, en kan levensvragen verhelderen door middel van beelden. De student verstaat en duidt de betekenisgeving in (levens) verhalen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student wordt zich bewust van de eigen ontwikkeling ten aanzien van verlies en ouderdom, door middel van zelfreflectie.

Inhoud	Aan bod komen onder andere de verschillende fasen in de menselijke levensloop, met name de 4e fase (ouderdom), en de verschillende fasen voor, in en na het stervensproces. We gaan in op het proces van geestelijke essentie dat juist kan ontstaan door de afname van de levenskracht. We onderzoeken hoe deze essentie op te diepen is via sprookjes, metaforen en verhalen. 'Als je ouder wordt ben je nog lang niet klaar met leven. In elk leven kun je momenten vinden waar de mens zich in kan ontwikkelen.'
---------------	--

Werkvorm	Hoor- en werkcollege met mogelijkheid tot discussie en inbreng van eigen casuïstiek, thuisopdrachten ter voorbereiding en aanvullende literatuur. Praktische oefeningen.
-----------------	--

Toetsvorm	Take-home tentamen.
------------------	---------------------

Modules

TWEDE JAAR

Zingeving bij ouderdom en verlies

Vervolg

Docenten: Lieke Deelstra

Literatuur

Verplicht:

Saal, J. (2007). *Zingeving in de laatste levensfasen*. Stichting Centrum Sociale Gezondheidszorg. (te vinden en downloaden op de website: <https://www.jansaal.nl/biografiekunde/zingeving-in-de-laatste-levensfasen/>)

Aanbevolen:

Miny Potze (2017). *In het licht van de schaduw*. Uitgeverij van Warven, Kampen

Herman Hesse (2010). *De kunst van het ouder worden*. Uitgeverij Aspekt B.V., Soesterberg

Manu Keirse (2015). *Als ik er niet meer ben*. Uitgeverij Lannoo, Amsterdam

Modules

TWEDE JAAR

Nieuwe wetenschappen

Docent: Dr. Hein van Dongen

Doelstellingen

Kennis	De student neemt kennis van de zich ontwikkelende denkwijzen in nieuwe wetenschappen als de fysica, de systeemtheorie en het bewustzijnsonderzoek.
Vaardigheden	De student leert een openheid en beweeglijkheid van denken.
Persoonlijke ontwikkeling	De student ontwikkelt verwondering als fundamentele houding ten opzichte van complexe vragen.

Inhoud	Nieuwe paradigma's in de wetenschap komen aan de orde: natuurkunde, biologie, (para)psychologie, systeemtheorie. De ontoereikendheid van mechanistisch denken wordt besproken. De student leert de noodzaak van zelfbezinning om nieuwe ontwikkelingen te kunnen integreren.
Werkvorm	Hoor- en werkcollege.
Toetsvorm	Take-home tentamen met keuze uit verschillende vragen.
Literatuur	Laszlo, E. (2005). <i>Bezielde kosmos. Nieuwe wetenschappelijke visie op leven en bewustzijn in het universum</i> . Deventer: Ankh-Hermes.

Modules

TWEDE JAAR

Zingeving en levensbestemming

Docent: Ir. drs. Ellen van Son-de Waard

Doelstellingen

Kennis	De student verwerft kennis van het omvangrijke werk van Edgar Cayce en zijn zienswijze over spirituele groei.
Vaardigheden	De student ervaart enkele wijzen van geestelijke begeleiding.
Persoonlijke ontwikkeling	De student reflecteert op existentiële vragen.

Inhoud Uit de grote hoeveelheid readings die Cayce in zijn leven heeft gegeven, zijn spirituele wijsheden gedestilleerd over levensloop, zielskwaliteiten en levenslot. Deze spirituele wijsheden zijn door Mark Thurston en de docente vertaald naar begeleidingsmethodieken die de student tijdens deze module leert toepassen op het eigen leven.

Werkvorm De module wordt verzorgd op basis van het didactische concept 'Flipping the classroom'. Dit betekent dat de student de verplichte literatuur en video voorafgaande aan de colleges thuis bestudeert. De colleges zullen bestaan uit reflectie op deze lesstof aan de hand van muziek, gedichten en discussie en het maken van verwerkingsopdrachten waarin het eigen leven centraal staat. Deze verwerkingsopdrachten worden in de lijn van Cayces gedachtengoed in onderlinge samenwerking uitgevoerd.

Toetsvorm De toetsvorm bestaat uit een verslag van de gemaakte verwerkingsopdrachten en een korte presentatie van de verworven inzichten tijdens de laatste lesavond.

Literatuur Thurston, M. (1993). *Edgar Cayce over de bestemming van de ziel*. Deventer: Ankh-Hermes. Het boek is ook in het Engels verkrijgbaar (Soul Purpose — *Discovering and fulfilling your destiny*) en is aanzienlijk voordeliger.

Modules

TWEDE JAAR

Kwantumfysica en bewustzijn

Docent: Ir. Paul van Leeuwen

Doelstellingen

Kennis	De student verkrijgt kennis en inzicht betreffende de uitgangspunten van de westerse fysica en kwantumfysica in relatie tot informatie en bewustzijn.
Vaardigheden	De student leert kritisch en logisch denken.
Persoonlijke ontwikkeling	De student past zelfonderzoek toe door middel van vragen als: Wat zijn mijn vaststaande ideeën over hoe de wereld werkt, hoe heb ik die ideeën opgedaan en heb ik ze echt kritisch onderzocht. De student verwerft het inzicht dat de wetenschap heeft ontdekt via de kwantumfysica dat de wereld die wij waarnemen niet los van onszelf te zien is zoals de boodschap luidde van de klassieke fysica. Wij zijn geen toevallige toeschouwers in een onverschillig universum maar er juist in werkelijkheid intiem mee verbonden.

Inhoud	Gestart wordt met de geschiedenis van de westerse fysica bij Copernicus, Kepler en Galilei en hoe ons huidige beeld van de werkelijkheid en onze plaats daarin als mens gevormd werd. Gekeken wordt naar Planck en zijn ontdekking van het kwantum van energie-uitwisseling. Wat volgt is een spannende zoektocht naar een interpretatie van de kwantumverschijnselen en het inzicht dat het bewustzijn van de waarnemer een rol moet spelen. Aan de hand van beschrijvingen van experimenten zal duidelijk worden gemaakt dat wanneer we informatie verkrijgen over de wereld, deze zich creatief openbaart aan de waarnemer van die informatie. We zullen kijken naar golfverschijnselen zoals interferentie en het dubbele spleet-experiment. Er is geen wiskunde nodig. Kwantumfysica betreft een verbazingwekkend creatief proces waarbij het bewustzijn van de ervaring onontbeerlijk lijkt te zijn. Hierbij wordt een kritische houding ten aanzien van de geboden interpretaties aangemoedigd.
Werkvorm	Werkcollege met vragen en discussie, kleine thuisopdrachten waarbij je de opgedane kennis in eigen woorden verwoordt.
Toetsvorm	Tentamen in de vorm van de thuisopdrachten.
Literatuur	Leeuwen, P. J. van (2019). <i>Kwantumfysica, informatie en bewustzijn</i> . Rotterdam: MijnBestseller.nl.

Modules

TWEEDE JAAR

Moderne spiritualiteit

Docent: Kees Voorhoeve MA

Doelstellingen

Kennis	De student verkrijgt kennis en inzicht over uitgangspunten, belevingen en vormen van moderne spiritualiteit.
Vaardigheden	De student oefent met meditatie, reflectie en dialoog gericht op het ervaren van de betekenis van de besproken onderwerpen.
Persoonlijke ontwikkeling	De student ondergaat een verdiepend proces m.b.t. verhelderen, vertolken en verantwoorden van de betekenis en beleving van moderne spiritualiteit in relatie tot eigen ervaringen en levensvisie.

Inhoud	Tijdens de werkcolleges wordt verkend welke vormen en ervaringen van moderne spiritualiteit aanwezig zijn. Er is sprake van een grote spirituele diversiteit, waarbij mensen kiezen voor één traditie of juist meerdere stromingen tegelijkertijd beoefenen. De visies, criteria en methoden worden onderzocht en er wordt bekeken op welke wijze deze vormen van moderne spiritualiteit authentiek en betrouwbaar zijn en zodoende het kaf van het koren te scheiden.
Werkvorm	Werkcolleges, oefenvormen, dialoog en opdrachten.
Toetsvorm	Take-home tentamen.
Literatuur	Reader met artikelen over moderne vormen van spiritualiteit. De reader wordt tijdens de module beschikbaar gesteld.

Modules

TWEDE JAAR

Mantische technieken

Docent: Drs. Ewald Wagenaar

Doelstellingen

Kennis	De student neemt kennis van de systematiek rond voorspellende technieken met astrologie, kabbalah, handlezen, tarot en channeling.
Vaardigheden	De student oefent met de theorie aan het voorspellen van trends en gebeurtenissen in het eigen leven waarbij de principes van 'zo boven zo beneden' en synchroniciteit centraal staan.
Persoonlijke ontwikkeling	De student past de theorie praktisch toe op de eigen situatie waardoor aanvullend inzicht ontstaat in de eigen persoonlijkheids-, karakter- en zielestructuur.

Inhoud	Astrologie, tarot, numerologie en kabbala worden inhoudelijk behandeld en op de eigen situatie toegepast.
Werkvorm	Interactieve hoor- en werkcolleges.
Toetsvorm	Take-home tentamen dat in - en tussen de lessen als huiswerk - gefaseerd kan worden voorbereid.
Literatuur	Literatuur wordt in de eerste les besproken.

Modules

TWEDE JAAR

Ethische reflectie

Docent: Dr. Jan Jans

Doelstellingen

Kennis	Door deze inleidende module verwerft de student kennis van de eigenstandigheid van ethiek als vakgebied. De overdracht van deze kennis maakt gebruik van zowel historische als systematische benaderingen.
Vaardigheden	De student verwerft vaardigheid om een morele kwestie reflexief 'uit te pakken' c.q. te verhelderen door deze te kunnen plaatsen in actuele modellen van ethiek en hoe deze samenhangen met de kwestie van zingeving.
Persoonlijke ontwikkeling	Op basis van inzicht in het waarom van fundamentele verschillen tussen diverse ethische stromingen of scholen kunnen studenten hun eigen bezinning op 'morele contrastervaringen' en dilemma's benoemen en verdiepen.

Inhoud Binnen de geesteswetenschappen is ethiek als discipline gericht op het goede of 'gelukke' leven. In de praktijk is het vertrekpunt veelal een negatieve contrastervaring: nee, dit gaat te ver...; nee, dit kan toch niet...; nee, dit is onmenselijk! Voortbouwende op deze ervaring dat er 'iets wringt' wordt er eerst een kader gegeven waarbinnen de ethische reflectie plaats vindt. Vervolgens worden onder de trefwoorden 'deontologie' en 'teleologie' de belangrijkste ethische modellen behandeld. De module bevat daarna twee werkcolleges: één over postmoderne ethiek en de inbreng van feminisme en wordt afgesloten met een werkcollege over het belang van zingeving en narratieve ethiek.

Werkvorm Hoor- en werkcollege met aanmoediging tot interactie tussen docent en studenten; enkele kleine thuisopdrachten voor verwerking tijdens de colleges.

Toetsvorm Take-home tentamen met keuze uit verschillende vragen of een essay over één van de besproken thema's.

Literatuur Hees, M. van en Nys, T., Robeyns, I. (red.). (2014). *Basisboek ethiek*. Amsterdam: Boom, 376 blz.
Enkele artikelen die schriftelijk of digitaal worden verstrekt. PowerPoints per email.
Aanbevolen: Leijen, A. (1998). *Profielen van ethiek van Aristoteles tot Levinas*. Bussem: Coutinho, 164 blz. [tweedehands ± € 10,-].

ACADEMIE

voor Geesteswetenschappen

Onderwijs & Studentenbureau

Eykmanlaan 1200

3571 KH Utrecht

osb@academiegeesteswetenschappen.nl

www.academiegeesteswetenschappen.nl